
Fredrik Reinfeldt (Hovedindlæg)

Fru president! Nordiska vänner. I internationella jämförelser är Norden nästan alltid i topp: välstånd och välfärd, jämn inkomstfördelning och hög sysselsättningsgrad, kreativitet och innovationskraft, jämlikhet, jämställdhet, hänsyn till miljön och omsorg om klimatet. Det är områden där våra länder nästan alltid hör till dem som lyckas bäst. Danskarna är dessutom lyckligast i världen. Faktum är att alla nordiska länder finns på FN:s topp tio-lista över världens lyckligaste folk

Den nordiska modellen bygger på gemensamma värderingar och liknande förhållningssätt. Vi värdesätter demokrati, frihandel, öppenhet, jämställdhet, tolerans och social sammanhållning. Vi värnar jobb och välfärd, skola, sjukvård och omsorg om våra äldre och om dem som är utsatta, och vi vill att samhället ska kunna hålla ihop och samtidigt se till individen.

Vi tycker att alla ska ges möjlighet att utvecklas, jobba, ta ansvar och förverkliga sina ambitioner. Det är detta som har byggt våra länder starka – kombinationen av tillväxt och sammanhållning, detta som länder i många andra delar av världen sneglar på och förundras över. Den nordiska modellen står sig, men det finns också utmaningar.

Det är glädjande att Nordiska rådet har valt att årets toppmöte ska handla om just detta, om den nordiska modellen och det nordiska samarbetets framtid och utmaningar. Här finns nämligen mycket att diskutera.

Under det svenska ordförandeskapsåret har vi, som ni känner till, valt att fokusera på fyra utmaningar. Den första är hur fler människor ska få jobb. Det handlar framför allt om att sänka trösklarna för unga och utrikes födda,

så att de lättare kommer in på arbetsmarknaden. När fler jobbar och sysselsättningen ökar växer ekonomin. Då ökar tillväxten, och då läggs grunden för välfärd och sammanhållning. Därför är detta vår främsta prioritet.

Den andra är konkurrenskraft. Världen förändras. Länder som Kina och Indien utvecklas rekordsnabbt. Nya företag växer fram. När den internationella konkurrensen hårdnar måste också vi bli bättre, anpassa oss till den nya världen och tänka nytt.

Den tredje utmaningen handlar om det hållbara samhället. Våra länder går på många sätt före i det internationella klimatsamarbetet. Vi behöver fortsätta ligga i framkant, inte minst för att det påverkar vår framtida välfärd. Hur hanterar vi energiförsörjningen, användningen av naturresurser och livsmedelsförsörjningen? Vi måste också säkerställa att det internationella klimatsamarbetet fungerar, så att de länder som släpper ut mest klimatgaser också åtar sig att minska utsläppen. Annars kommer vi inte att nå tvågradersmålet.

Den fjärde utmaningen är demografin. I vår del av världen lever vi allt längre. Vi är friska allt längre upp i åldrarna. Bara i Sverige har andelen äldre fördubblats de senaste 100 åren medan andelen barn samtidigt har halverats. Många av dem som föds i dag kommer att fira sin hundraårsdag. Vi behöver förbereda oss på detta, på en framtid där allt färre ska försörja allt fler.

Låt mig nämna några exempel på hur vi har tagit oss an utmaningarna under året. I maj samlade vi som nämnt 650 deltagare från hela Norden i Stockholm för att prata om hur vi får fler unga i arbete. Vi diskuterade även frågor oss statsministrar emellan. Det tror jag var viktigt för att markera att vi tar utmaningarna på allvar. Nu gäller det att inte tappa fokus och diskutera fortsatta gemensamma lösningar.

Ett nytt projekt som har sjuösatts under året handlar om arbetsplatspraktik för att hjälpa ungdomar in på arbetsmarknaden. Här har vi mycket att lära av varandra. Vi vill också förbättra möjligheten att arbeta i ett annat nordiskt

land. Det är redan i dag många som gör det. Vi har tagit bort hinder för att människor ska kunna röra sig mellan våra länder, men vi kan göra mer. Därför lanserar vi vid årsskiftet det nya Gränshindersrådet med ökade krav på länderna att riva de hinder som finns kvar. För att stärka vår konkurrenskraft har vi beslutat om ett nordiskt program för innovations- och näringspolitik. Vi vill stärka samarbetet mellan de nordiska gruvnäringarna med ett nytt expertnätverk och en ny nordisk mastersutbildning för gruvingenjörer. Vi har också enats om en ny nordisk hållbarhetsstrategi, och tillsammans med Arktiska rådet ska vi se på kortlivade luftföroreningar, som ju påverkar klimatet i Arktis, som sot och marknära ozon.

Den demografiska utmaningen arbetar vi med på många sätt. I år har vi förstärkt satsningen på samarbete mellan nordiska kommuner och regioner för att hitta nya lösningar på framtidens välfärd, allt för att vi bättre ska kunna möta utvecklingen.

Vi har också tittat på de mer långsiktiga perspektiven, visionerna för nordiskt samarbete framöver. Generalsekreteraren har fått i uppdrag att se över hela organisationen, från budgethantering till styrformer, och ska föreslå förändringar.

Men det är inte i samarbetsvilja och samarbetsform som vi hittar framtidens utmaningar för Norden. Det är snarare i samarbetets innehåll. Jag nämnde tidigare att omvärlden förändras i allt snabbare takt nu än kanske någonsin tidigare. Det ställer krav på oss. Vi måste vara snabbfotade.

De frågor som vi tar oss an i Nordiska ministerrådet måste hänga ihop med det som står på regeringarnas dagordningar. Ett viktigt steg togs på förra sessionen. Då beslutade vi att inrätta en särskild prioriteringsbudget. Tack vare den har vi kunnat starta nya satsningar på politiskt viktiga områden som att få fler unga i arbete och samarbetsprojekten för gruvnäringen.

I en tid när världen blir alltmer komplex, avstånden krymper, konkurrensen hårdnar och utvecklingen går fortare blir vårt nordiska samarbete allt viktigare. På fler och fler områden ser vi skäl att samarbeta, för våra länder är i grunden så lika varandra och de utmaningar som vi ställs inför liknar

dem som våra nordiska grannländer har att hantera.

Styrkan i varumärket Norden blir också allt tydligare. Presidenten nämnde kulturfestivalen *Nordic Cool* i Washington i våras. Den är ett exempel. Ett annat exempel är tidningen *The Economists* temanummer från februari i år, som uppmanar världen att titta på Norden under rubriken *The Next Supermodel*.

Den nordiska modellen står sig alltså stark. Det har vi visat, och det fortsätter vi att visa. Men samarbetet blir till sist vad vi gör det till. Det är våra ambitioner som styr för att det nordiska samarbetet ska fortsätta att förbättras och förnyas i takt med tiden.

Information

Speech number

4

Speech type

Hovedindlæg

Person

[Fredrik Reinfeldt](#)

Speaker role

Statsminister

Date

29.10.13 16:55